

15 stycznia 2016

Zapraszamy chętniej się badają

O 647 proc. wzrosła zgłaszalność na mammografię i aż o 1300 proc. zwiększyła się liczba pań poddających się badaniu cytologicznemu w ciągu 10 lat funkcjonowania Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Program Profilaktyki Raka Piersi oraz Program Profilaktyki i Wczesnego Wykrywania Raka Szyjki Macicy w województwie świętokrzyskim. Obecnie Świętokrzyskie ma najniższy w Polsce wskaźnik zachorowań na raka szyjki macicy.

Jak informuje **Joanna Chądryńska**, która w świętokrzyskim WOK koordynowała program profilaktyki raka piersi, Świętokrzyskie aż do 2009 roku zajmowało ostatnie miejsce w kraju pod względem objęcia kobiet badaniami mammograficznymi. Od 2009 roku sytuacja zaczęła się poprawiać. W ramach zadań powierzonych Świętokrzyskiemu Centrum Onkologii od 1 grudnia 2005 pracownicy WOK prowadzili wśród mieszkańców województwa świętokrzyskiego działania edukacyjne w szkołach, zakładach pracy, na poziomie miejskich i gminnych ośrodków pomocy, mające na celu uświadomienie roli profilaktyki w walce z rakiem piersi i zwiększenie zgłaszalności na badania przesiewowe, co miało przyczynić się do obniżenia umieralności na ten nowotwór. W ciągu 10 lat aż o 647% wzrosła liczba kobiet zgłaszających się na mammografię. W 2006 roku z tego badania skorzystało 5941 kobiet, a w 2015 już 38422. – Obecnie nasze województwo awansowało na 10 pozycję w kraju. W Polsce średnie objęcie populacji badaniami mammograficznymi wyniosło 44,07 %. Średnia

dla województwa świętokrzyskiego to 43,52%, czyli przez te 10 lat zbliżyliśmy się do średniej w Polsce – wyjaśnia Joanna Chądyńska.

W 2015 roku najchętniej robiły mammografię mieszkanki powiatu pińczowskiego (zbadano się 51,98 % populacji przewidzianej do badania), najniższa zgłaszalność na badania była w powiecie skarżyskim (39,30%). Jak podkreśla koordynatorka programu profilaktyki raka piersi, liczba kobiet w wieku 50-69 lat uczestniczących regularnie (co 2 lata) w badaniach mammograficznych przekłada się na skuteczność walki z tym nowotworem. – Poprzez regularność wykonywanych mammografii możemy wykrywać zmiany we wczesnych stadiach, kiedy jeszcze nie ma guzka lub jest bardzo mały i skutecznie leczyć oszczędzając przy tym piersi.

Wśród pań, które zbadano się w 2015 roku u 50 wykryto nowotwór złośliwy. Gdyby się nie zbadano, nie wiedziałyby, że są chore i nie rozpoczęłyby wcześniej leczenia – tłumaczy Joanna Chądyńska.

Dzięki zachętom w postaci imiennych zaproszeń wysyłanych do uprawnionych do badań cytologicznych kobiet (w wieku 25-59 lat) zwiększyła się również zgłaszalność na te badania i to aż o 1300 % w ciągu 10 lat. Jak informuje dr **Arkadiusz Chil**, specjalista ginekologii i położnictwa i ginekologii onkologicznej w ŚCO, który koordynował program profilaktyki raka szyjki macicy, w 2015 roku cytologię w ramach tego programu wykonało 21500 kobiet. – Szacujemy, że drugie tyle pań zrobiło to badanie w gabinetach prywatnych i u swoich ginekologów poza programem – dodaje. Najchętniej badały się mieszkanki powiatu włoszczowskiego (27,9 % populacji), najrzadziej – kobiety z powiatu pińczowskiego (12,3 %). U 61 pacjentek zbadanych w ramach programu wykryto zmiany przedrakowe. – To właśnie jest sens tych badań, że pozwalają wykryć zmiany przednowotworowe na tyle wcześnie, żeby wkroczyć z leczeniem zanim rozwinię się nowotwór złośliwy. To badanie wprost chroni przed zachorowaniem na raka szyjki macicy – tłumaczy dr Chil. Dobra zgłaszalność na cytologię przekłada się na zachorowalność i wyniki leczenia raka szyjki macicy. Obecnie Świętokrzyskie ma najniższy w Polsce wskaźnik zachorowań na raka szyjki macicy (6,6 zachorowania na 100 tys. mieszkańców). Rocznie w Świętokrzyskim stwierdza się 70 nowych zachorowań na ten nowotwór. 10 lat temu liczba zachorowań przekraczała 100 rocznie.

31 grudnia 2015 WOK w całym kraju skończyły działalność.

Świętokrzyskie Centrum Onkologii